

Hvilke områder satser Enova på fremover?

Havnelederforum 2023

Astrid Lilliestråle, Markedsdirektør

18.1.2023

Brim Explorer AS – Brisen og Brask

Helelektriske turistfartøy 13,4 MNOK

Norled AS – Autonomt batteribytte Oslofjorden

93,4 MNOK

Sandnes Havn KF - Fremtidens energisystem i industrielle områder

7,4 MNOK

Enova har støttet 13 fartøy på
hydrogen/ammoniakk

Egil Ulvan Rederi - With Orca

Nullutslipps bulk fartøy - hydrogen og vind 104 MNOK

- Halten bulk 148 MNOK
- Ocean Infinity 148 MNOK
- Færder Tankers 112 MNOK (NH3)
- Færder Tankers 93 MNOK (NH3)
- Thor Dahl Bulk 97 MNOK
- ...

Statsforetak i Trondheim
Eid av Klima- og miljødepartementet
Ca. 85 ansatte

2022 i (foreløpige) tall

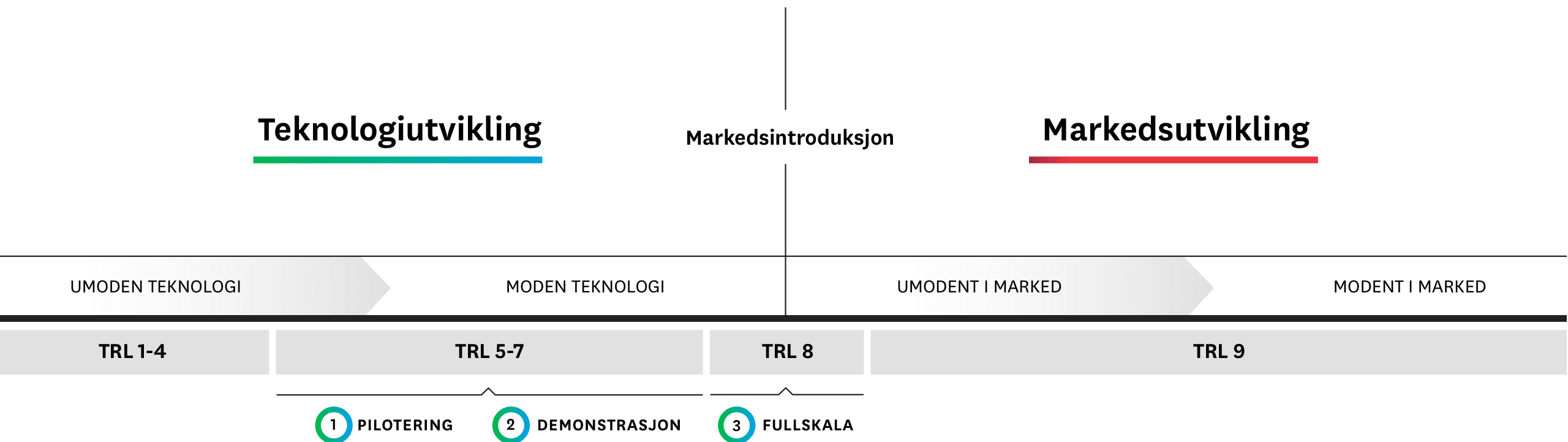
- 5,7 milliarder kr
- 6 400 Energi- og klimaprosjekter
- 15 500 tiltak Enovatilskuddet

En pådriver for at Norge
skal nå klimamålene i 2030 -
og omstilling til
lavutslippssamfunnet i 2050

Industri
Transport
Energisystemet
Bygg og eiendom
Forbruker

To typer støtteprogram

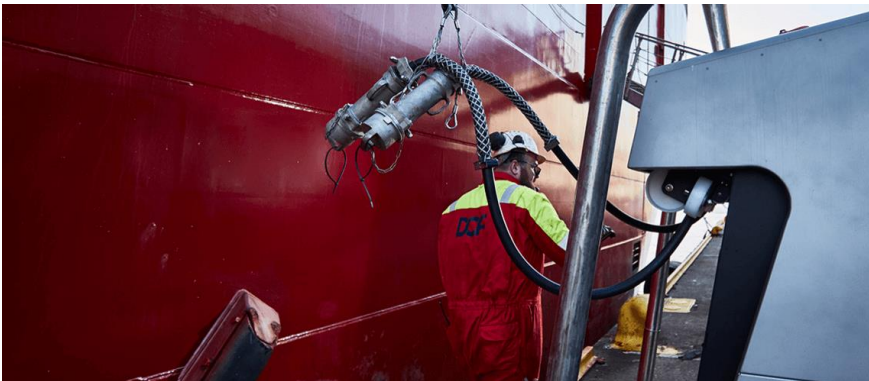

Elektrifisering av sjøtransport

Batteri i fartøy

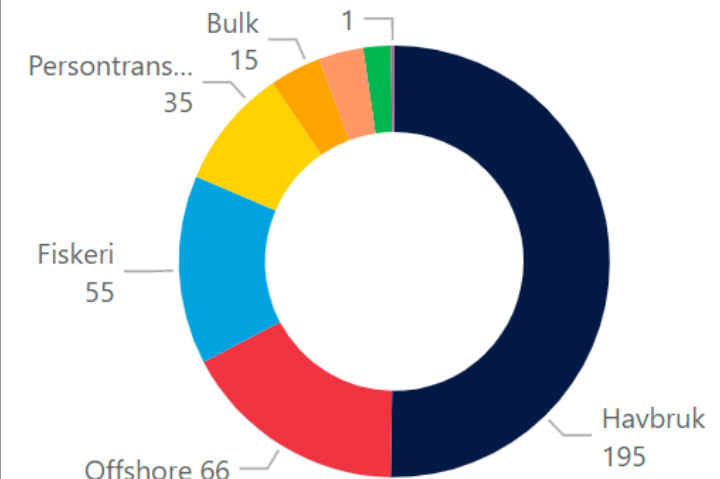
Landstrøm

Batterielektrifisering til sjøs

- Støttet 388 fartøy med batteri
- Over 257 000 kWh batteri støttet
- 2,92 mrd. NOK vedtatt støtte

Antall fartøy med batteri per segment

25,5 millioner kroner i Enova støtte til landstrømanlegg

16.12.2022 12:00:00 CET | [Enova](#)

Del

Narvik havn og offshore-terminalen på Mekjarvik i Rogaland får totalt 25,5 millioner kroner i støtte av Enova til bygging av landstrømanlegg. De to anleggene skal være i drift innen utgangen av 2024 og vil bidra til at skipene ligger utslippsfritt til kai.

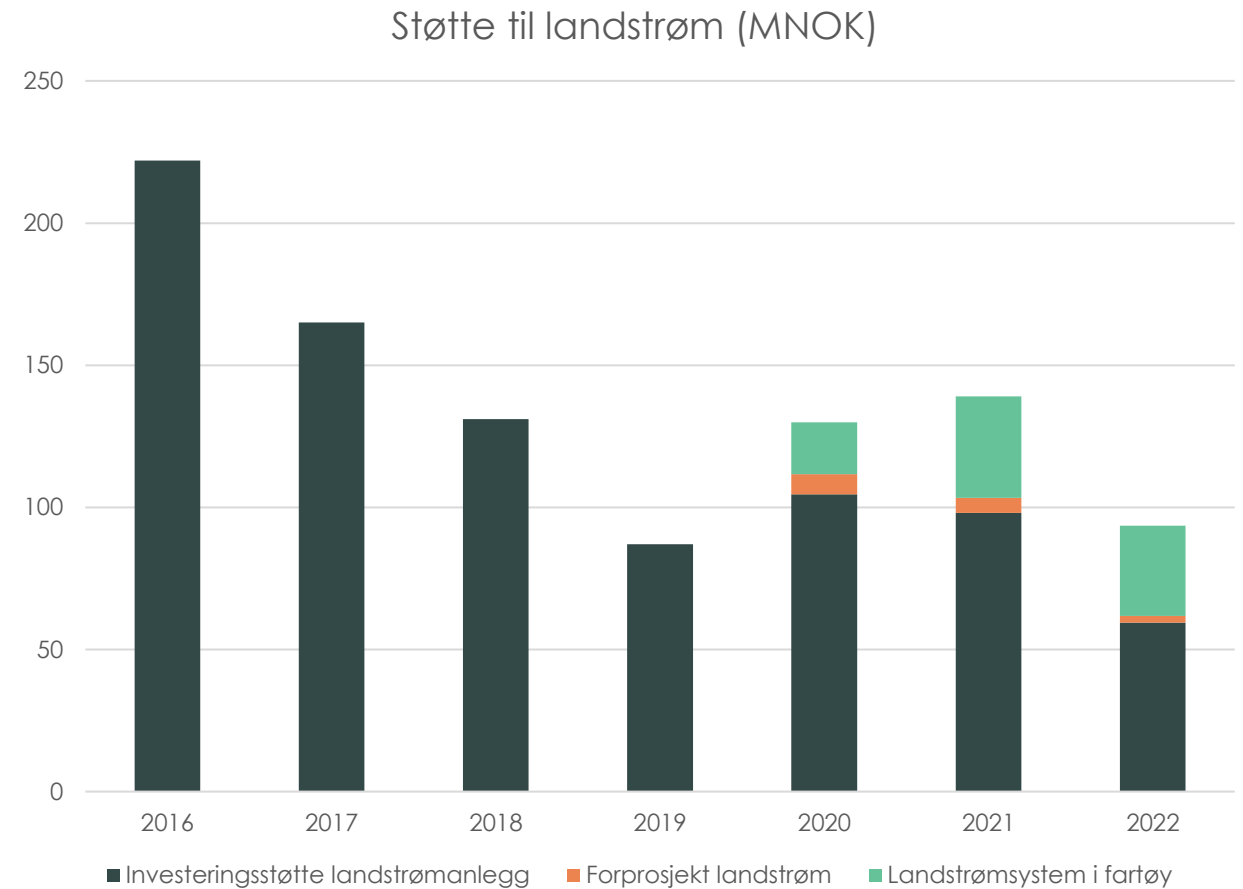

Narvik har lagt til rette for landstrøm i sitt nye kaianlegg. (Foto: Kalle Punsvik/Narvik Havn)

Enova har støttet landstrømprosjekter siden 2016

967 MNOK i støtte totalt til landstrøm

- 121 investeringsprosjekter
- 41 forprosjekter
- 384 fartøy med landstrømsystem*

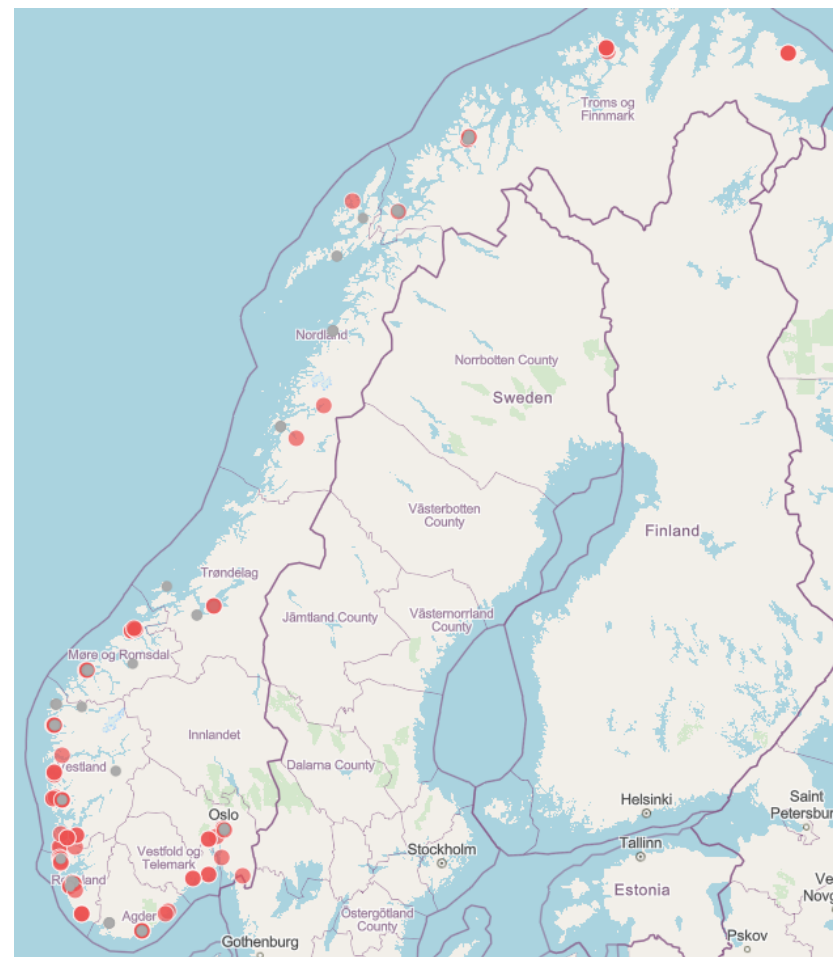

*Fordelt på alle programmene hvor landstrømsystem støttes

Det har skjedd en utbygging av landstrømanlegg der utslippene er størst

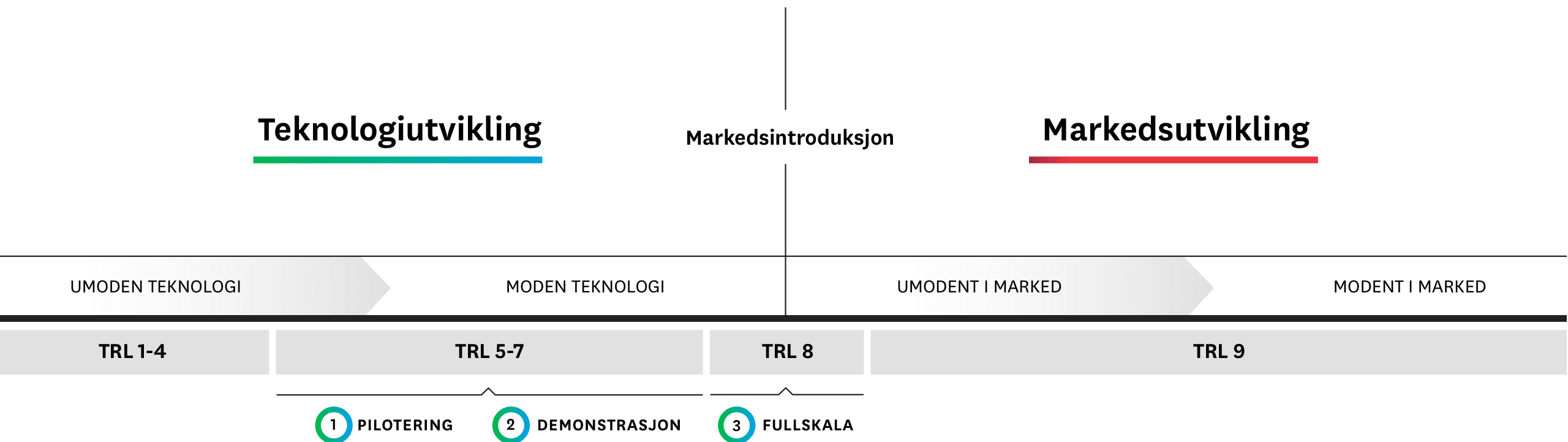

Undersøkelse om markedsgrunnlaget for landstrøm, 2015, DNV GL

Oversikt over støttede landstrømanlegg under bygging (grå) og ferdigstilt (rød)

To typer støtteprogram

Forprosjektstøtte

Pilotering

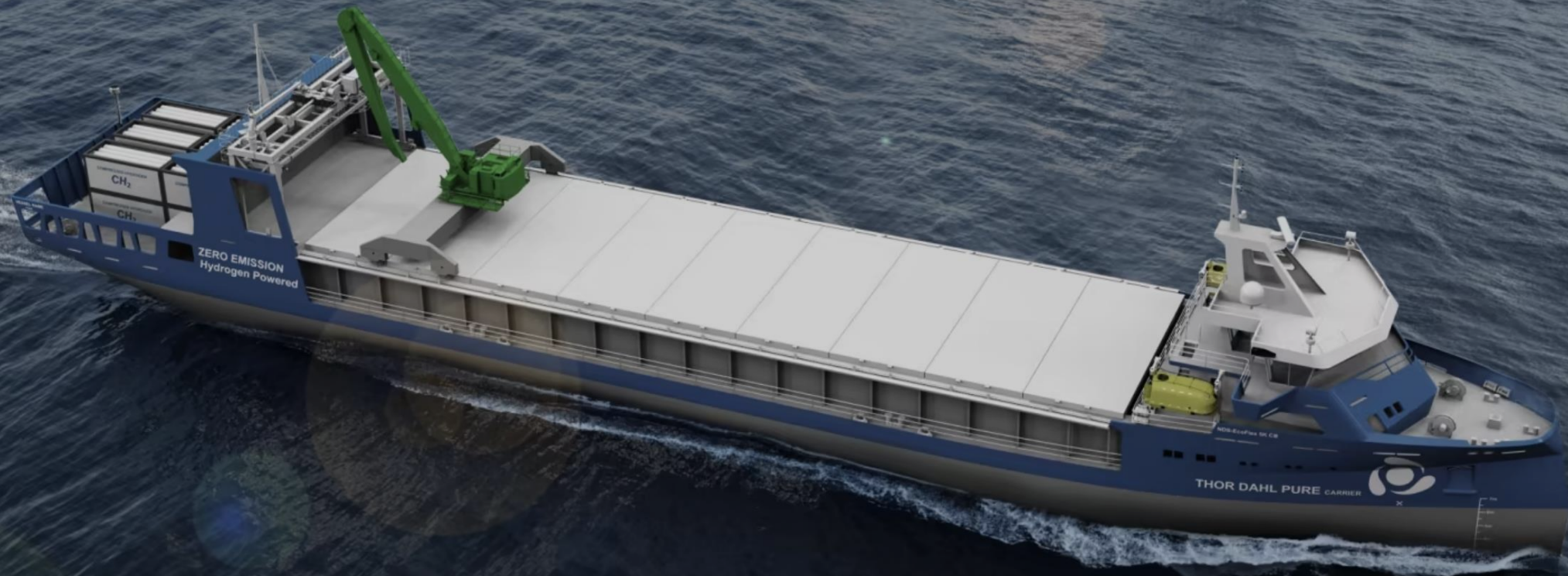

Fullskala

Hva ser vi etter?

1. Betydelig innovasjon som fører oss mot lavutslippssamfunnet
2. Spredningspotensial nasjonalt og/eller internasjonalt
3. Søkers gjennomføringsevne

Først ute med ny
teknologi?

Knutepunkt

– hydrogen fra fornybar kraft
til maritim transport

- Glomfjord
- Rørvik
- Hitra
- Florø
- Kristiansand

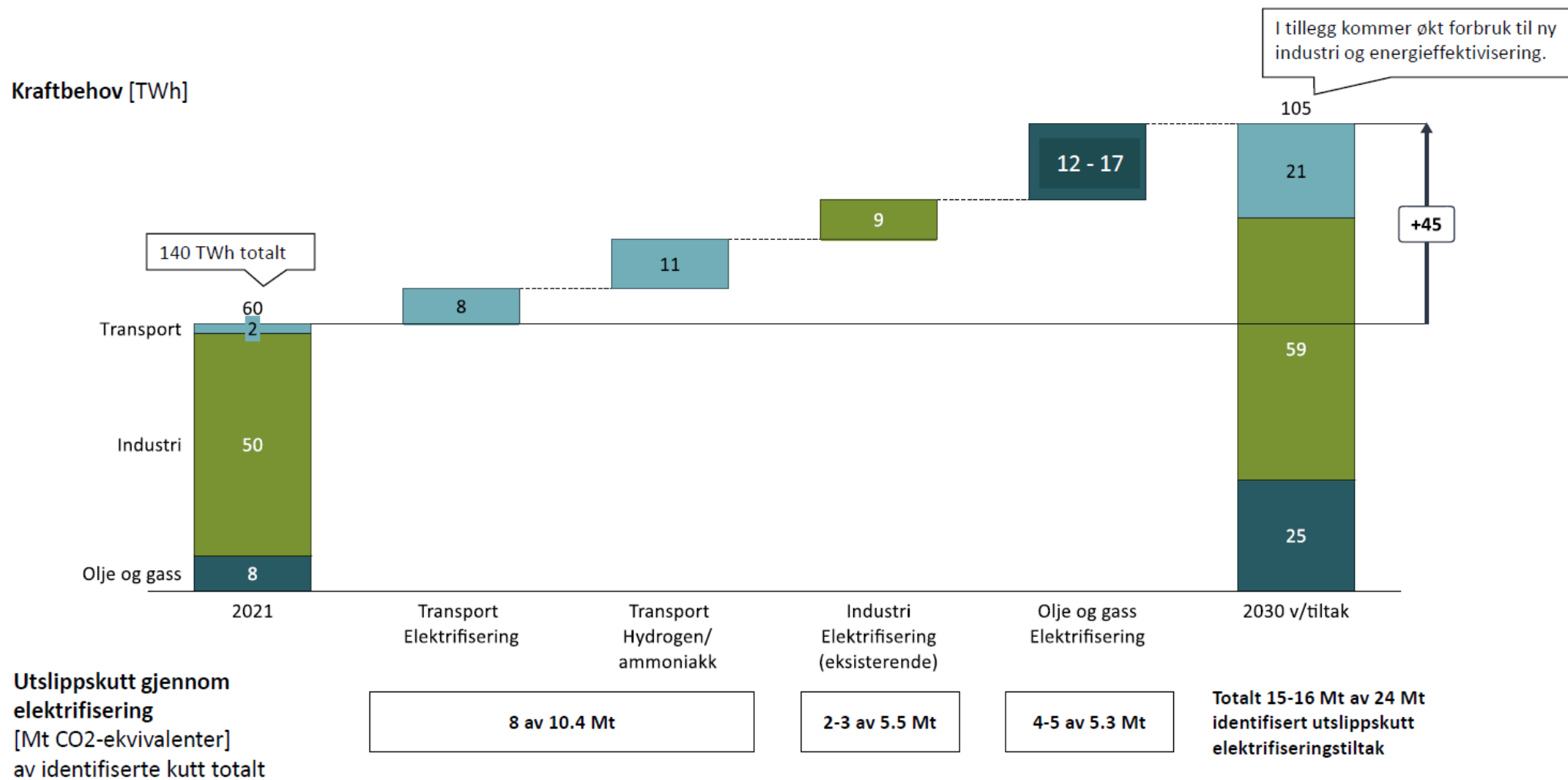

Asko Maritime AS – To sjødroner i helelektrisk transportkjede

119 MNOK

Foreslåtte utslippskutt gir et betydelig økt kraftbehov frem mot 2030

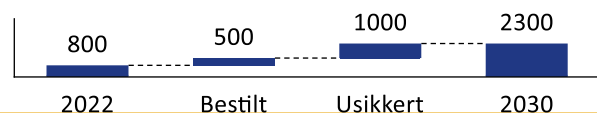

Kilde: SSB, NVE, Zero 2030

Kilde: Thema Consulting Group

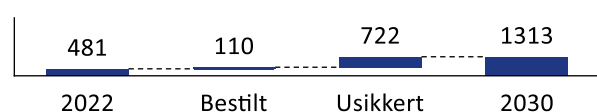
I 2030 forventer nettselskapene å levere dobbelt så mye effekt som i dag – én tredjedel av økningen er bestilt

EFFEKT I NETTET [MW]

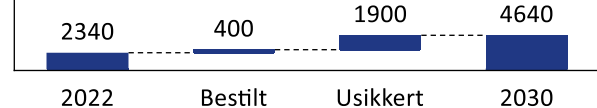
Arva

EFFEKT I NETTET [MW]

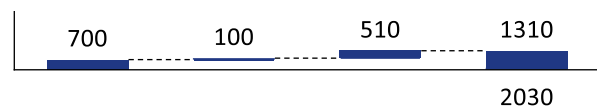
Mørenett

EFFEKT I NETTET [MW]

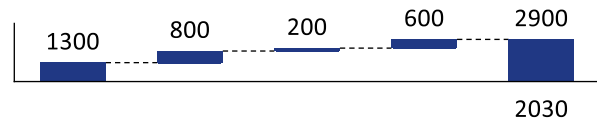
BKK

EFFEKT I NETTET [MW]

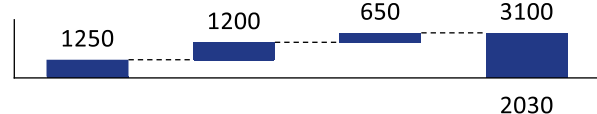
Fagne

EFFEKT I NETTET [MW]

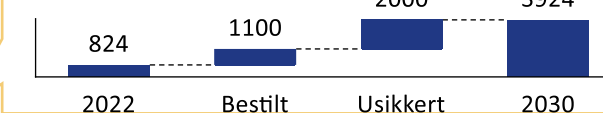
Inett

EFFEKT I NETTET [MW]

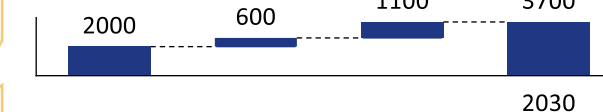
agder energi

EFFEKT I NETTET [MW]

LINEA

EFFEKT I NETTET [MW]

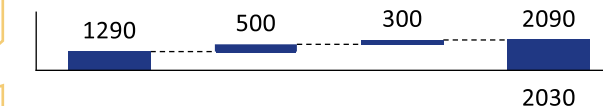
TENSIO

EFFEKT I NETTET [MW]

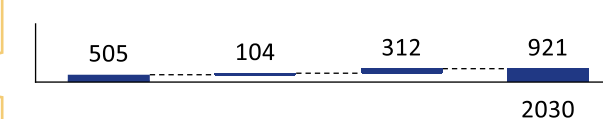
Glvia

EFFEKT I NETTET [MW]

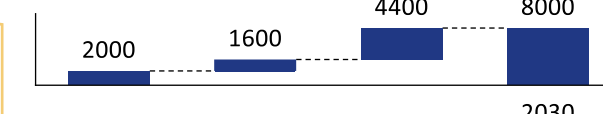
GLITRO ENERGI

EFFEKT I NETTET [MW]

Norgesnett

EFFEKT I NETTET [MW]

leda

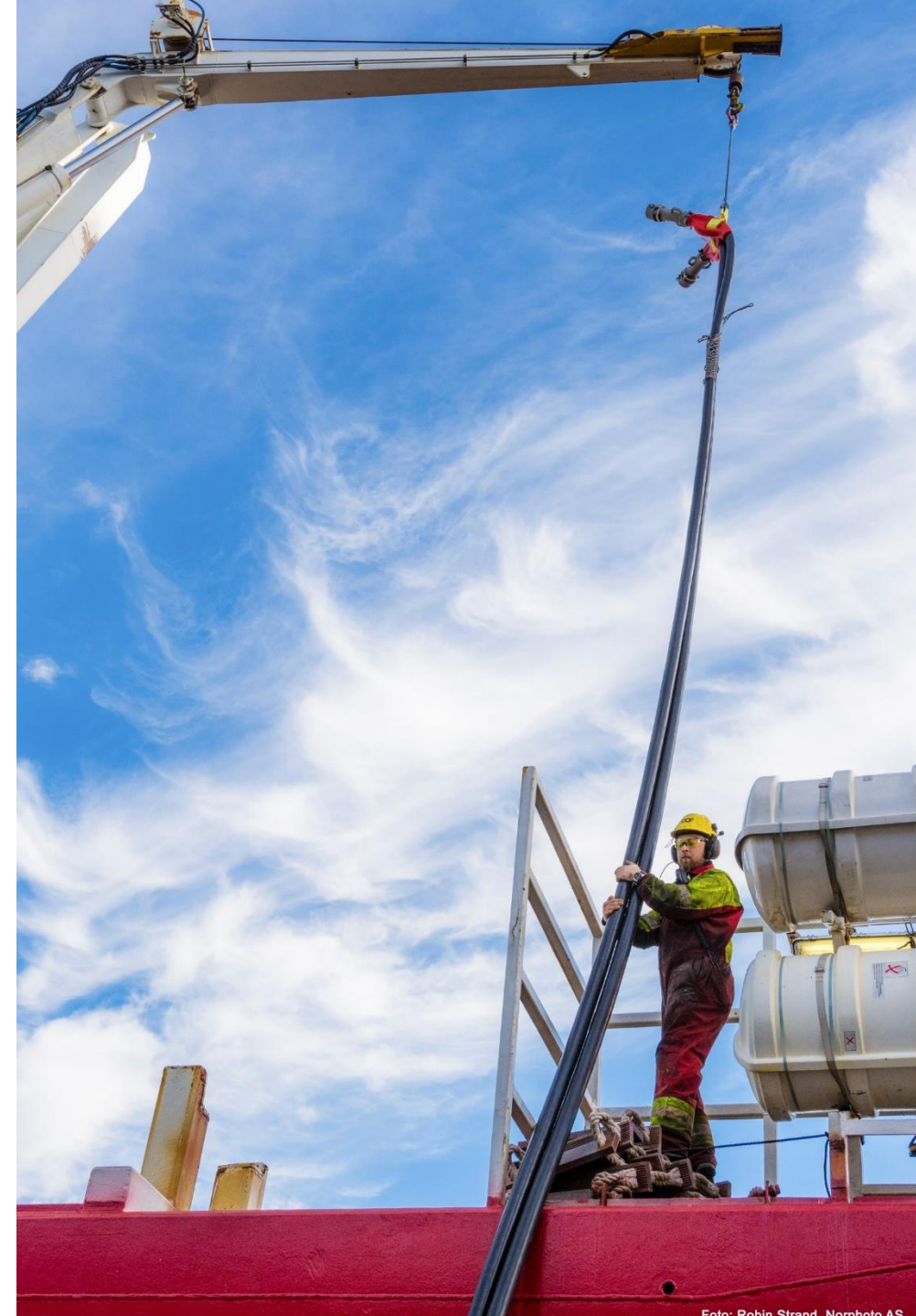

Kraftsituasjonen skaper utfordringer og behov for teknologiutvikling

- Landstrøm og lading med høye effektbehov og kort liggetid
- Økende behov for kraft i havn
 - Elektrifisering, produksjon av alternative energibærere mm.
- Havner beliggende nært flaskehalser – utfordrende å få økt kapasitet

- Smart bruk av eksisterende kapasitet
- Flerbruk og lokale kraftmarkeder?
- Lokal energiproduksjon og -lagring?

Hva satser Enova på fremover?

- Økt satsing på teknologiutvikling
- Fleksibilitet i energisystemet
- Utslippsfri maritim transport
 - Nye energibærere og energieffektivisering
 - Smarte operasjoner

Takk for oppmerksomheten

Astrid Lilliestrøle
Enova.no
astrid.lilliestrale@enova.no

